

HABE

Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea

1. MAILA

Azterketa idatzia

A

EREDUA

Deiturak: _____

Izena: _____ NA: _____

Azterketa idatziak bi zati izango ditu

- ☐ Entzumena
- ☐ Irakurmena eta idazmena

Azterketa idatzia etenik gabe egingo da, entzumenarekin hasi eta beste bi zatiak, irakurmena eta idazmena, ondoren.

Entzumen-proba amaitu ondoren, **ordubete eta 35 minutu** izango dituzu irakurmenaren eta idazmenaren ariketak egiteko.

Azterketa idatzia	ARIKETA	Puntuazioa gutxienez	Puntuazioa gehienez	Proposatutako denbora
	Irakurmena	10	20 puntu	35 min inguru
	Idazmena	15	30 puntu	60 min inguru
	Irakurmena eta idazmena	28	50 puntu	1 h 35 min
	Entzumena	10	20 puntu	

HABE

Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea

ENTZUMENA

1. TESTUA

Lo egiteko ohiturei buruzko txosten baten berri emango dute jarraian.
Entzun informazioa eta aukeratu erantzun zuzena.
Entzungaia **bi aldiz** entzungo duzu. Entzuten duzun bitartean, aukeratu erantzun zuzena.

Adibidea:

0. Zer gertatu da lo egiteko ohiturekin?

- a. Azken mendean ez direla ia aldatu.
- b. Beti berdintsuak izan direla.
- c. Aldaketa nabarmenak izan dituztela.

1. Noiz asmatua eta nolakoa izan zen lehen koltxoia?

- a. Aro Modernoan, eta lastoz egindakoa.
- b. Antzinaroan, eta artilezkoa.
- c. Erdi Aroan, eta hulez egina.

2. Zertarako asmatu zen koltxoia?

- a. Ehiztariek gaua lotan pasatzeko.
- b. Ehiztarien atsedenerako.
- c. Erregeek atsedean hartzeko.

3. Batez beste, zenbat ordu ematen ditugu lo euskaldunok?

- a. Ingurukoek baino ordu gutxiago.
- b. Zortzi ordu baino gehiago.
- c. Zortzi ordu baino gutxiago.

4. Oro har, noiz esnatzen gara?

- a. Besteak baino lehenago.
- b. Besteak baino beranduago.
- c. Besteen ordu berean.

5. Euskaldunok arazoak ditugu lotarako?

- a. Oro har, ez dugu lo egiteko arazorik.
- b. Bai, eta pilula gehiegi erabiltzen ditugu.
- c. Bai, baina siesta egin ohi dugu.

6. Noiz hasi ziren pijamak erabiltzen?

- a. XV. mendean.
- b. XVI. mendean.
- c. XVII. mendean.

7. Nork egin du lo egiteko ohiturei buruzko txostena?

- a. Kontsumitzaileen elkarteak.
- b. Eusko Jaurlaritzak.
- c. Koltxoi-enpresa batek.

8. Laburbilduz, nola egiten dugu lo?

- a. Hobeto.
- b. Beranduago.
- c. Gutxiago.

Aukera ezazu erantzun egokia eta jar ezazu dagokion letra ondoko laukietan:

0.- C	1.-	2.-	3.-	4.-	5.-	6.-	7.-	8.-
-------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

ENTZUMENA

2. TESTUA

Ondoren, Euskadi Irratiak **eguraldiaz eta trafikoaz** emandako hainbat berri entzungo dituzu. Entzun informazioa eta erantzun galderei.
Entzungaia **bi aldiz** entzungo duzu. Entzuten duzun bitartean, aukeratu erantzun zuzena.

Adibidea:

0. *Nolako giroa dago?*

- a. *Nahasia.*
- b. *Primerakoa.*
- c. *Oso txarra.*

Eguraldia:

1. Nolako eguraldia espero da kostaldean eta inguruan?
 - a. Eguzkitsua.
 - b. Euritsua.
 - c. Haizetsua.
2. Eta hego-partean?
 - a. Euritsuagoa.
 - b. Ez hain euritsua.
 - c. Haizetsuagoa.

Trafikoa:

3. Zer gertatu da Lazkao parean?
 - a. Auto-ilarak daudela.
 - b. Kamioi batek istripua izan duela.
 - c. Auto batek bidea oztopatzen duela.
4. Eta Nafarroan?
 - a. Arazoak daude errepideetan.
 - b. Foru Poliziak ez du oraindik parterik eman.
 - c. Ez dago arazorik.
5. Zenbat pertsona hil dira asteburuan estatuko errepideetan?
 - a. 19 pertsona.
 - b. 15 pertsona.
 - c. Iaz baino 15 gutxiago.
6. Zer dio aurtengo lehen hiruhilekoari buruz?
 - a. Iazko epe berean baino hildako gutxiago izan direla.
 - b. Iaz urte osoan baino hildako gutxiago izan direla.
 - c. % 27 murriztu dela hildakoen kopurua.

Aukera ezazu erantzun egokia eta jar ezazu dagokion letra ondoko laukietan:

0.- a	1.-	2.-	3.-	4.-	5.-	6.-
-------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

ENTZUMENA

3. TESTUA

Ondoren, Euskadi Irratian **Gaudi arkitektoari buruz** hitz egingo dute. Entzun informazioa eta aukeratu erantzun zuzena. Entzungaia **bi aldiz** entzungo duzu. Entzuten duzun bitartean, aukeratu erantzun zuzena.

Adibidea:

0. *Adituen ustez, nolakoa zen Gaudí?*

- a. *Benetako jenioa zuen.*
- b. *Eszentriko samarra izan zen.*
- c. *Onena izan zen.*

1. *Nolako gaztaroa izan zuen?*

- a. *Harreman estuak izan zituen bere adinekoekin.*
- b. *Arnasa hartzeko arazoak izaten zituen.*
- c. *Osasun-arazoak izan zituen txikitatik.*

2. *Zer zioten bere irakasleek?*

- a. *Oso ikasle ona izan zela.*
- b. *Inguruari erreparatzen ziola.*
- c. *Trebea zela hizkuntzetarako.*

3. *Zenbat denbora eman zuen Familia Sakratua egiten?*

- a. *23 urte zituenetik hil arte.*
- b. *43 urte zituela hasi eta hil arte.*
- c. *31 urte zituenetik hil arte.*

4. *Bere artelanaz zer diote adituek?*

- a. *Estilo ezberdinak erabili eta lan ugari egin zituela.*
- b. *Arabiarren estiloa nagusitu zela bere obra osoan.*
- c. *Arkitektura eta eskultura beti bereizi zituela.*

5. *Erljioari dagokionez, nolakoa zen?*

- a. *Beti izan zen oso fededuna.*
- b. *Urteekin erlijio katolikora bihurtu zen.*
- c. *Ez zuen inoiz erlijioarekiko joerarik erakutsi.*

6. *Harremanetan-eta nolako jokaera zuen?*

- a. *Oso lagunartekoa zen.*
- b. *Dotore janztea gustatzen zitzaion.*
- c. *Bere munduan sartuta bizi zen.*

Aukera ezazu erantzun egokia eta jar ezazu dagokion letra ondoko laukietan:

0.- b	1.-	2.-	3.-	4.-	5.-	6.-
--------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

IRAKURMENA ETA IDAZMENA

IRAKURMENA

1. TESTUA

Internet bidez salerosketak egiteko informazioa duzu jarraian.
Irakurri testua. Idatzi laukitxoetan esaldiak egia ala gezurra diren. 0 adibidea da.

eBay, salerosketak sarean

Interneten dauden enkante-web orrietatik ezagunena da eBay (www.ebay.es). 1995ean Kaliforniako San José hirian sortutako enpresa hau sareen sareak negozio berriak sortzeko duen ahalmenaren eredu garbia da. Izan ere, oso urte gutxitan zerbait saldu edo erosi nahi duten pertsonen topaleku bihurtu baita, baita bildumazaleentzat ere.

Etxean daukazu zerbait erosi edo saldu nahi duzu eta ez dakizu nola. Internet bidez egin dezakezu, eBay atarian erregistratuta. Doan da erregistratzea. Saldu nahi baduzu, telefono-zenbaki batera deitu behar da eta kode bat emango dizute saldu nahi duzun objekturako. Ondoren, argazki digital bat atera eta pantailak berak esango dizkizu jarraitu beharreko urratsak. Iragarkia, hiru, bost, zazpi edo hamar egun egon liteke sarean. Iragarkia jartzeagatik 5 zentimotik 2,40 €-ra kobratzen dute. Eta objektua saltzen bada, komisioa ere kobratzen dute: saldutako salneurriaren %1.5-%5. Produktu garestienek dute komisiorik txikiena. Zuk jarritakoa hartzeko eroslerik azaltzen ez bada, eBay ez du ezer kobratzen, baina erdia edo saldu egiten omen da.

	Egia	Gezurra
0. eBay enkante-web orririk ezagunena da.	☒	☐
1. eBay Kaliforniako berriak batzen dituen web orria da.	☐	☐
2. Zure negozioak sortzeko balio du eBayk.	☐	☐
3. Zerbait saldu edo erosi nahi duten askoren elkargunea da.	☐	☐
4. eBayk ez du kobratzen erregistratzeagatik.	☐	☐
5. Salmentak telefonoz egiten dira.	☐	☐
6. Iragarkiak, gehienez, hamar egun egingo ditu sarean.	☐	☐
7. Objektua saltzen ez bada, ez dizute komisiorik kobratzen.	☐	☐
8. Produktu garestiek komisio txikiagoa dute.	☐	☐

HABE

Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea

2. TESTUA

UK kirol-aldizkarian Urdaibaiko patroia egindako elkarrizketaren zati bat irakurriko duzu. Testuan, kazetariak egindako galderak falta dira. Behean dituzu. Lotu galdera bakoitza dagokion erantzunarekin. Idatzi galderen **zenbakiak laukietan**, adibidean egiten den bezala (galdera bat soberan dago).

Asier Zurinaga, Urdaibaiko patroia

Asier Zurinaga bizkaitarra Urdaibaiko patroia da. Azken urteetan Arkoten aritu da Patxi Bilbaoen aginduetara. Denboraldi bikaina izan du aurtengoa.

	A	
--	----------	--

-Erandion bizi naiz, nahiz eta izátez sestaoarra izan. 36 urte ditut eta hainbat trainerutan ibili naiz: Kaiku, Zierbena, Lutxana, Arkote, Castro eta, azkena, Urdaibai. Aurten Bou Bizkaiko koloreak defendatu ditut Patxi Bilbao entrenatzailearen agindupean. Urte ona izan da, hiru liga garrantzitsu irabazi ditugu eta: San Miguel Liga, Euskadikoa eta Bizkaikoa.

	B-0	
--	------------	--

-Bai, horrela da. Guretat oso denboraldi ona izan da, 18 arraunketatatik erdiak irabazi baititugu, eta gainontzekoetan bostetan bigarren geratu gara.

0. Beraz, aurtengoa denboraldi borobila izan da?

1. Denboraldi hasieran uste al zenuten hain fin ibiliko zinetela?
2. Horrelako urterik bizi izan duzu aurretiaz?
3. Datorren urteari begira, aldaketarik egongo da taldean?
4. Hasi aurretik, aurkeztuko zenuke zeure burua ezagutzen ez zaituen jendearentzat?
5. Gustura ibili zara Bermeoko taldean?
6. Urdaibaiko garaipenen gakoa ziabogen irteera azkarra izan da?

Egitekoa:

Lotu galdera bakoitza dagokion erantzunarekin, adibidean bezala. Galdera bat sobera dago.

Adibidea: 0=B

Erantzunak	A	B	C	D	E	F
Galderak		0				

	C	
--	----------	--

-Bagenekien aurten osatutako taldea oso ona zela, baina ez genekien zenbat denbora beharko genuen taldekideok bat etorri arte. Kontuan izan behar dugu talde ezberdinetatik gentozela. Zorionez oso azkar hasi zen taldea ondo aritzen.

	D	
--	----------	--

-Donostiako estropadan ibilitako tripulazio osoak jarraituko duelakoan nago. Hala eta guztiz ere, taldean hiruzpalau baja izango dira eta klubak beste bi arraunlari fitxatu nahi dituela entzun dut. Laburbilduz, talde titularrak jarraituko du, eransketa garrantzitsu batzuekin.

	E	
--	----------	--

-Oso pozik ibili naiz eta izugarri disfrutatu dut. Entrenatzaileak lehenengo egunetik konfiantza osoa eman eta lan egiten utzi dit; taldekideekin adiskidetasun osoa izan dut; eta herriko giroaz zer esanik ez dago, herritarrek azaldutako maitasuna izugarria izan da.

	F	
--	----------	--

-Castrok 2001ean lehenengoz Kontxa irabazi zuenean ni bertan nengoen, eta urte hura ere ona izan zen. Urte hartan 11 bandera irabazi genituen. Baina Kontxako Banderaren oroitzapen txarra daukat aulkian jarrita utzi ninduten egun bakarra izan baitzen. Donostiako bandera irabazi arren, ez da berdina.

3. TESTUA

Jarraian, Pagoeta Mendizale Elkarteak banatutako informazio-orri baten zati bat daukazu. Testuak ematen dizun informazioarekin taula osatu. Informazioa **zuzena bada, idatzi ✓** **zeinua** dagokion laukian, adibidean egiten den bezala.

 ZARAUZKO IRAUPENeko IBILALDIA 	
Pagoeta Mendizale Elkarteak antolatutako ibilaldi hau mendian egindako ibilaldi herrikoa da, eta kirola eta kultura dira helburu bakarrik. Ibiltarien parte-hartzea sustatzeko asmoz, eta fisikoki hain prestatuak ez daudenentzat, Ibilaldi Txikia antolatu da. ERANTZUKIZUNAK Pagoeta Mendizale Elkarteak ez du bere gain hartzen parte-hartzaileek ibilbidean edo ibilaldiaren ondorioz izandako istripuen, galdutako objektuen, edo izandako min eta zaurien ardura. Parte-hartzaileek uko egiten diote Elkartearen kontra erreklamazioak jartzeari, edo indemnizazioak eskatzeari. Mendi-jarduera hau edo gainerakoak egiteko federatua egotea gomendatzen da. Elkarteak jarduera hau bertan behera uzteko, edo atzeratzeko eskubidea du, eguraldia edo bestelako arrazoiak tarteko. EZAUGARRIAK: 2008ko apirilaren 13an egingo da. 45 km ingurukoa izango da. Igoera pilatua 2.450 m. Jaitsiera pilatua 2.450 m. IZEN-EMATEA Izena emateko behar diren datuak: Izena eta bi abizen, federatuta zauden ala ez, eta, federatua bazaude, klubaren izena eta NA zenbakia Parte-hartzaileen kopurua 800 ibiltaritar mugatua da.	ZERBITZUAK Elkarteak lokal bat prestatuko du koltxonetekin, bezperako gauetan bertan lo egin nahi duten guztientzat. Zerbitzu hori erabili nahi dutenek izena ematean jakinarazi beharko dute. Ibilaldia amaitzean duxatu nahi duenarentzat duxak zabalik egongo dira Aritzatalde Udal Kirodegian, 14:00etatik 20:00etara. IRTEERA Zarauzko Iraupeneko Ibilaldia goizeko 7:00etan hasiko da, eta era mailakatuan emango da irteera, gutxi gorabehera 25 parte-hartzaile minutuko, izen-ematearen hurrenkeraren arabera. Ibilaldi Txikia: Goizeko 8:00etan hasiko da, eta parte-hartzaileen xehetasunei dagokienez, aurrekoaren arauak bete behar dituzte. Irteera eta amaiera Zinema, pilotaleku zaharrean (tren-geltoki ondoan). BALIZAK Ibilbidea plastikozko zinten bidez markatuta egongo da. Antolakuntzako kideek azken parte-hartzailearen atzetik egingo dute ibilbidea, zintak jasoaz, eta zeharkaldia itxi. HORNIDURA Parte-hartzaileei jarduera hau egiteko beharrezkoa den elikagaia ekartzea gomendatzen zaie. Antolakuntzak fruitu lehorrak, fruta eta freskagarriak jarriko ditu. Ibilbideko gune estrategikoetan sorospen-zerbitzuak egongo dira.

Egitekoa:

Aurkitu informazio **zuzenak**, eta ✓zeinua idatzi beheko laukietan, adibidean egiten den bezala. Zuzenak ez direnak **hutsik** utzi.

0- Adibidea: <i>Mendi-ibilaldiaren helburuetako bat kirola egitea da.</i> ✓	1- Ahalik eta jende gehienak parte-hartzea nahi dute.	2- Ezer galduz gero, mendi-elkartea izango da erantzule.	3- Mendizale-elkarteak eskubidea du ibilaldiaren eguna aldatzeko.
4- Bezperako gaua bertan igaroko dute partaide guztiek.	5- Martxaren egunean izena eman duten ordenan irtengo dira.	6- Ibilaldi Txikikoak ordubete beranduago irtengo dira.	7- Ibilbidea egiteko antolakuntzako atzetik joatea da onena.

HABE

Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea

IDAZMENA

Oharrak:

- Garbi idatzi eta saiatu letra argia egiten.
- Gogoratu gutxieneko hitz-kopurua bete behar duzula (**140 hitz**).
- Idazteko boligrafoa erabili.
- Zure idazlana zuzentzean arlo hauek hartuko dira kontuan:
 - eskatutakoari erantzun diozun
 - testu egokia osatu duzun
 - euskara egokia, zuzena eta aberatsa erabili duzun

Euskaltegiko aldizkariak **kontakizun-lehiaketa** antolatu du.
Nahi duten ikasleek hartuko dute parte eta haiek aukeratuko dute istoriorik onena.
Saria izango da irabazlearentzat.
Zure istorioa e-mailez bidal dezakezu.

Hau da izenburua:

Haiek bai izan zirela jai ahaztezin eta harrigarriak!

Gutxienez, **140 hitz** idatzi beharko dituzu.

HABE aldizkariaren 410. alearekin batera
banatutako azterketa-eredua

HABE

Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea

**Zirriborroetarako orria
(orri hau ez da zuzenduko)**

HABE

Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea

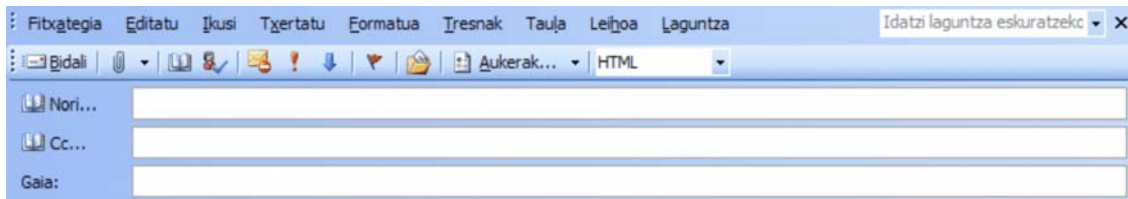
Zirriborroetarako orria
(orri hau ez da zuzenduko)

HABE

Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea

IDAZMENA

Aldizkariako kontakizun-lehiaketarako

Izenburua

Haiek bai izan zirela jai ahaztezin eta harrigarriak!

5

10

15

20

HABE

Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea

25 _____

30 _____

35 _____

40 _____

45 _____

HABE aldizkariaren 410. alearekin batera
banatutako azterketa-eredua

HABE

Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea

50 _____

55 _____

60 _____

65 _____

70 _____

HABE aldizkariaren 410. alearekin batera
banatutako azterketa-eredua

HABE

Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea

Zuzenketa-orria

ENTZUMENA

1. testua 8 x 1 = 8 puntu

A	0 adibidea	1-	2-	3-	4-	5-	6-	7-	8-
EREDUA	c	c	b	c	a	a	a	c	a

2. testua 6 x 1 = 6 puntu

A	0 adibidea	1-	2-	3-	4-	5-	6-
EREDUA	a	b	b	c	c	b	a

3. testua 6 x 1 = 6 puntu

A	0 adibidea	1-	2-	3-	4-	5-	6-
EREDUA	b	c	b	c	a	b	c

Denera, **20** puntu gehienez; **10** gutxienez

IRAKURMENA ETA IDAZMENA

1. testua 8 x 1 = 8 puntu

A	0 adibidea	1-	2-	3-	4-	5-	6-	7-	8-
EREDUA	E	G	G	E	E	G	E	E	E

2. testua 5 x 1 = 5 puntu

A	A-	B adibidea	C-	D-	E-	F-
EREDUA	4	0	1	3	5	2

3. testua 7 x 1 = 7 puntu

A	0 adibidea	1-	2-	3-	4-	5-	6-	7-
EREDUA	✓	✓		✓		✓	✓	

Denera, **20** puntu gehienez; **10** gutxienez

LEHEN MAILAKO AZTERKETA

ZATIAK ETA PUNTUAZIOA

LEHEN MAILAKO AZTERKETAREN ZATIAK ETA PUNTUAZIOA:

Proba idatzia 50 gutxienez, 28	Irakurmena	%20	gutxienez 10	20 puntu	35.min inguru
	Idazmena	%30	gutxienez 15	30 puntu	60.min
Ahozko proba 50 gutxienez, 27	Entzumena	%20	gutxienez 10	20 puntu	25.min
	Mintzamena	%30	gutxienez 15	30 puntu	10.min
GUZTIRA		%100	Gutxienez, 55	100 puntu	

Agiria eskuratzeko, gutxienez 55 puntu beharko dituzu eta 28 eta 27 proba bakoitzean Agiria eskuratzeko, ezinbestekoa da bi probetan (idatzian eta ahozkoan) gai izatea. Eraitza bakarra emango da: **GAI/EZ GAI**.

Hauek dira idazmena zuzentzeko irizpideak:

IKUSPEGI OROKORRA. Eginkizuna betetzea, erraz ulertzea lehenbiziko irakurketan. Koherentea izatea, hari logiko bati jarraitzea.

BALIABIDE LINGUISTIKOAK (ABERASTASUNA). Lexikoaren aberastasuna. Erregistroa. Egitura aberatsak. Antolatzaileak, lokailuak, kohesio-formak. Testu-motari dagokion egitura.

ZUZENTASUNA. Mailari dagozkion egitura morfosintaktikoen erabilera. Lexikoaren erabilera. Puntuazioa. Ortografia.

HABE

Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea

2. MAILA

Azterketa idatzia

A

EREDUA

Deiturak: _____

Izena: _____ NA: _____

Azterketa idatziak bi zati izango ditu

- ☐ Entzumena
- ☐ Irakurmena eta idazmena

Azterketa idatzia etenik gabe egingo da. Entzumenarekin hasi eta beste bi zatiak, irakurmena eta idazmena, ondoren.

Entzumen-proba amaitu ondoren, **ordubete eta 45 minutu** izango dituzu irakurmenaren eta idazmenaren ariketak egiteko.

Azterketa idatzia	ARIKETA	Puntuazioa gutxienez	Puntuazioa gehienez	Proposaturiko denbora
	Irakurmena	10	20 puntu	45 min inguru
	Idazmena	15	30 puntu	60 min inguru
	Irakurmena eta idazmena	28	50 puntu	1 h 45 min
	Entzumena	10	20 puntu	

ENTZUMENA

1. TESTUA

Ondoren, Euskadi Irratiak **Fenix zunda espazialari** buruz eman duen berria entzungo duzu.

Entzungaia **bi aldiz** entzungo duzu. Entzuten duzun bitartean aukeratu erantzun zuzena.

Adibidea:

0. Noiz hartu du lurra zunda espazialak?

- a. *Duela zazpi minutu.*
- b. *Argazkiak bidali eta gero.*
- c. *Goizaldean lurreratu da.*

1. Nolakoa izan da Fenix ontziaren misioa?

- a. Helburua arrakastaz lortu du.
- b. Porrot egin du azken unean.
- c. Gorabeheratsua izan da.

2. Zertarako erabili dituzte frenatze-motorrak?

- a. Jausgailuak ireki ahal izateko.
- b. 653 miloi km egiteko.
- c. Zazpi minutuan lurreratzeko.

3. Martitzeko zein tokitan pausatu da?

- a. Espero ez zuten tokian.
- b. Aurrez pentsatuta zegoen lekuan.
- c. Hego poloan, espero zen lekutik gertu.

4. Zer esaten du izotzari buruz?

- a. Lur-azalean ikusi dute, lur lauan.
- b. Hondar eta harkaitzen artean aurkitzea espero dute.
- c. Lur azpian aurkituko dutela espero dute.

5. Zein da misioaren helburua?

- a. Orain dela 32 urte egindakoa errepikatzea.
- b. Ura eta gai kimiko zenbait aurkitzea.
- c. Bizitzarik ez dagoela ziurtatzea.

6. Zer uste du Elena Rosalesek?

- a. Lurrean sortu bazen, han ere bizia izan litekeela.
- b. Lurrean bai, baina ez duela uste Martitzen ura aurkituko dutenik.
- c. Karbonoa eta elektrizitatea besterik ez dutela espero aurkitzea.

Aukera ezazu erantzun egokia eta jar ezazu dagokion letra ondoko laukietan:

0.- C	1.-	2.-	3.-	4.-	5.-	6.-
-------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

ENTZUMENA

2. TESTUA

Txiliku idazlearen *101 gau* liburuaren pasarte bat entzungo duzu
Entzungaia **bi aldiz** entzungo duzu. Entzuten duzun bitartean, aukeratu erantzun zuzena.

Adibidea:

0. *1001 gau* liburuko Xerezaderekin zerikusia du liburuak?

- a. Ez du jatorrizko liburuarekin zerikusirik.
- b. Antzekoak dira bi liburuak egituran.
- c. Bere liburuan ere azaltzen da pertsonaia bera.

1. Zer kontatzen du idazleak *101 gau* liburuan?

- a. Ekialdeko istorioen bilduma da Txilikuren liburua.
- b. Bere bizitzan zehar gertatutako abenturak bildu ditu.
- c. Egunean bertan gertatutako pasadizoak edo lehenagokoak.

2. Zein ahuldade zuen Frantziako Luis erregeak?

- a. Mesfidatia zela bere gortean zituenekin.
- b. Aztien iragarpenetan sinesten zuela.
- c. Osasun-arazoak zituela eta askotan gaixotzen zela.

3. Zergatik zigortu nahi izan zuen astrologoa?

- a. Bere iragarpenak bete ez zirelako.
- b. Aztiak traizioa egin ziolako.
- c. Erregea hil nahi izan zuelako.

4. Zer egin zuen astrologoak?

- a. Ezkutatu egin zen, hilko zuten beldurrez.
- b. Ihes egin zuen erregearen gortetik.
- c. Ez zen ikaratu eta trikimailua prestatu zuen.

5. Zein zurrumurru zabaldu zuen astrologoak?

- a. Erregea hil egingo zela bera baino lehenago.
- b. Bera erregea baino hiru egun lehenago hilko zela.
- c. Erregea hilko zuela hiru egun barru.

6. Zer egin zuen erregeak?

- a. Astrologoa akabatzeko agindua eman zuen.
- b. Astrologoa bere erresumatik erbesteratu zuen.
- c. Astrologoa libre utzi zuen, luze bizi zedin.

Aukera ezazu erantzun egokia eta jar ezazu dagokion letra ondoko laukietan:

0.- b	1.-	2.-	3.-	4.-	5.-	6.-
--------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

ENTZUMENA

3. TESTUA

Euskadi Irratian Belen Altunak bere iritzia irakurriko du.

Entzungaia **bi aldiz** entzungo duzu. Entzuten duzun bitartean, aukeratu erantzun zuzena.

Adibidea:

0. Auzitegi Konstituzionalak nolako adostasunarekin berretsi du Paritate Legea?

a. Gehiengoaren adostasunarekin.

b. Epaille kontserbadoreen desadostasunarekin.

c. Bi epaille kontserbadoreen adostasunarekin.

d. Epaille guztien adostasunarekin.

1. Zein da Paritatearen Legearen helburua?

a. Hauteskunde-zerrendetan emakumezkoen presentzia %60ra iristea.

b. Hauteskunde-zerrendetan gizonen presentzia %60 ez gainditzea.

c. Hauteskunde-zerrendetan gizonen presentzia %40ra ez iristea.

d. Hauteskunde-zerrendetan emakumezkoen presentzia eta gizonen berdintzea.

2.- Zein da Belen Altunaren iritzia legeari buruz?

a. Legearen diskriminazio-neurri xelebrea dela.

b. Lege-diskriminazio zuzena dela.

c. Legeak ez duela inoren diskriminaziorik ezartzen.

d. Berdintasun-legeak gizonen diskriminatzen dituela.

3.- Zer esan nahi du “kristalezko sabaia” izeneko efektuak?

a. Emakumezkoak oposaketetan goi-mailara iristen direla.

b. Emakumezkoak aginterako aukeratuak ez izateko joera dagoela.

c. Emakumezkoek legearen babesa jasotzen dutela.

d. Enpresetan eta politikan ere oposaketak egin behar direla.

4.- Zer esan nahi du “Hamaika ikusteko jaioak gara” esaldiarekin?

a. Politika feminizatu dela dagoeneko lege berriei esker.

b. Agian noizbait gizonen parte-hartzea sustatu beharko dela.

c. Emakumezkoen parte-hartzea muga litekeela egunen batean.

d. Gizonen parte-hartzea bultzatzeko legea onartu berria dela.

Aukera ezazu erantzun egokia eta jar ezazu dagokion letra ondoko laukietan:

0.- a	1.-	2.-	3.-	4.-
--------------	------------	------------	------------	------------

IRAKURMENA ETA IDAZMENA

IRAKURMENA

1. TESTUA

Argia astekarian ateratako 4 libururen berri irakurriko duzu. Irakurri testuak eta horien ondorengo esaldiak. Idatzi laukitxoetan zein testuri dagokion esaldi bakoitza. Esaldi **bat sobera dago**, eta *0* adibidea da.

A. IZAR-MALKOAK

Fernando Morillo

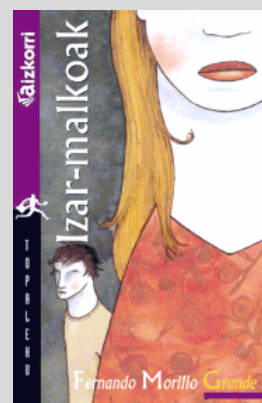
AIZKORRI

116 orrialde

6,95 euro

HAMASEI URTEKO GAZTE BATEN ARAZOAK

Gazte-literaturan Fernando Morillok kaleratu duen laugarren nobela da «Izar-malkoak» deritzana. Protagonizatzen duen Beñat du, hamasei urteko gazte informatikazale eta nahiko ezkorra. Mutil honek, asko espero ez duenean, izugarri erakartzen duen neska ezagutuko du eta berarekin ateratzeko aukera ere izango du bolada batean. Maitasunaz eta sexuaz gozatuko du zoratzaraino menderatuko duen neska horrekin, baina bizitza ez omen da paradisua, bide gogorra eta konplexua baizik, edo horrela uste du «hacker» izateko bidean ondo kokatua dagoen gazte horrek behintzat, eta halako batean bere uste horren frogarria izango du berak ere.

B. TRATAKTUS FILOSOFIKUM SAKONIS

Xabier Galarreta

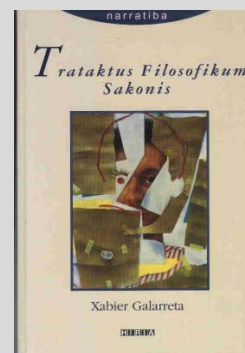
HIRIA

106 orrialde

10,7 euro

GALARRETAREN NOBELA PUNKY-NIHLISTA

Xabier Galarretaren azken nobela honek 2000. urtean kaleratu zuen «Gaueko abentura» liburuarekin lotura handia dauka, bilogia bat osatzerainoko lotura, egia esan. Irakurleak osatu behar duen puzzle handia baino ez den narrazio honen ardatza bakarriketa da, non ironia, absurdua eta halako espiritu punky-nihilista batean oinarriturik, idazlearen/gizakiaren bakardadea uzten den agerian. Xabier Galarreta literatur mugimendu eta talde guztietatik aparte bide bakarti eta pertsonala urratuz dabilen idazlea dugu. Argitara eman dituen liburuen artean, honakoak aipa genitzake: «Gauak gauari», «Gaueko abentura», «Zenbaki sorginduak», «Itasoko istorioak», «Itasargiko misterioa», «Argi ilunean» eta «Muruaz bestaldean».

C. ERRAUTSERA ARTEKO SUGARRA

Imanol Zurutuza

ELKAR

207 orrialde

13 euro

IMANOL ZURUTUZAREN LAN ERREPIKAEZINA

Hamaika lan idatz dezake etorkizunean Imanol Zurutuzak, baina ezingo du «Errautsera arteko sugarra» errepikatu, benetan gertatu zen gaixaldi eta heriotz batek bultzatu zuelako nobela hau idaztera, eta bertan islaturik ageri diren sentimenduak eta bizipenak harekin loturik daudelako. Emaztea galdu du idazlaneko protagonista den alargunak, eta bakardadeak eta atsekabeak eraginda ekiten dio liburua idazteari. Bere oroitzapenen ziztadak eramango du gizakia idazten hasi zenez geroztik heriotzaren inguruan egin dituen hainbat gogoeta poetiko zein prosazkoekin eta bere emazte zenak jasan zuenarekin lan hau osatzera. Erabaki hori hartzearekin batera, ordea, hegazkin bat ikusten du zeruan barrena, eta han barruan doan emakume baten mina hasten da somatzen.

D. PAUL NICHOLSON. HIRU ASTE RAMALAKO SETIOAN

Jose Mari Pastor

EGUNKARIA

90 orrialde

10 euro

PAUL NICHOLSONEK RAMALAN BIZI ZUENA

Euskaldunon Egunkariak EHNEko Paul Nicholsoni Ramalako Mukatan hogeita hiru egunez Arafaten giza ezkutu bezala bizi izandakoa agertuko zuen erreportaje liburua egiteko eskatu zionean, gizona prest egon zen esperientzia hura kontatzeko, baina garbi adierazi zien berak ez zekiela libururik idazten. Beraz, egunkariko nazioarteko sailaren arduraduna den Jose Mari Pastorren esku jarri zuten Paul Nicholsonek zioena agertzeko eginkizuna. Eta horixe da «Paul Nicholson. Hiru aste Ramalako setioan» liburuak jasotzen duena: bost hilabete Ramalatik irten ezinik zeramatzan Arafat palestinar presidentea israeldarren erasoetatik babesteko, nazioartetik elkartasuna adieraztera joandako Paul Nicholson eta beste hainbat lagunek bizi izan zutena.

Egitekoa:

Idatzi laukitxoetan esaldi bakoitzari zein testu dagokion.

- Letra bera behin baino gehiagotan erabili beharko duzu.

Esaldi **bat sobera dago**.

Adibidea:

0. Protagonista nahiko ezkorra da.

A

1. Ezin dugu idazlea inolako mugimendu edo taldetan kokatu, berezia da.

2. Polizia-nobela da.

3. Idazleak beste batek bizi izandakoaz idatzi du.

4. Protagonista nerabe bat da.

5. Aurrez uste zuena frogatuko du protagonistak.

6. Bizitzaren gazi-gozaok erakusten ditu, une goxoak eta nekezak.

7. Oinaze handi batek bultzatuta idatzitako liburua da.

8. Idazle berak idatzitako beste liburu batekin du zerikusia.

2. TESTUA

Berria egunkarian argitaratutako iritzi-artikulu bat daukazu ondoren

Egitekoa

Irakur ezazu hurrengo artikulua, eta ondorengo orrian aurkitu testutik kendutako zatiak. Idatzi testuko zatien **letra** laukietan, adibidean egiten den bezala.

Umeen loditasuna arazo

Patxi Juaristi
Soziologoa

Azaroaren 8a elikaduraren eta sukaldaritza osasuntsuaren egun europarra izendatu dute. Horrekin, umeen artean elikatzeko modu osasuntsuak sustatu nahi dituzte, eta Europar Batasunean (EB) dauden ume lodien arazoari aurre egin.

	0-A	
--	-----	--

Are gehiago, urtero ume lodien kopurua 400.000 handitzen da. Etorkizuneko belaunaldien gehiegizko kiloak gero eta buruhauste handiagoa dira Batasunean eta, oro har,

	1	
--	---	--

osasunean egiten den gastua handitu eta gure gizartearen ekintzarako eta garapenerako gaitasuna murriztu. *Gosaldu, bazkaldu, askaldu eta afaldu, eta ogasuna galdu.*

Elikaduraren eta sukaldaritza osasuntsuaren egun europarra ospatzeko Bruselan egin zen ekitaldian, Markos Kyprianou-k, EBko osasun-komisarioak, Batasuneko goi mailako hainbat sukaldariren laguntzarekin, osasuntsu jateko hainbat aholku eman zituen.

	2	
--	---	--

Alde batetik, kontuan hartu behar da mendebaldeko gizarte aberatsetan, jan dezakeguna baino elikagai gehiago ditugula gure etxeetan. Munduko beste toki batzuetako umeak ez bezala, gure umeak oparotasunean hazten ari dira. Loditu egiten dira, asko eta txarto jaten dutelako. *Gutxiegia eta larregia, beti kaltegarria.*

Bestetik, bizitza sedentarioa bultzatzen duten gizarteetan bizi gara.

	3	
--	---	--

Ezin dugu ahaztu, bestalde, bizi garen gizarteak umeen anomia, identitate galera eta autoestimua

baxua bultzatzen dituela, eta hori saihesteko, asko direla behar duten baino gehiago jaten dutenak; hain zuzen, urdaila beteta edukitzeak eguneroko arazoak ahazten laguntzen duelako.

Gauzak horrela, 2002an, *The Lancet* aldizkari ezagunak esan zuen XXI. mendeko *izurria* haurren gizentasuna dela. Ebbeling, Pawlak eta Ludwig ikerlariak aldizkarian argitaratu zuten txostenaren arabera, azken 30 urteetan haur gizenen kopurua zazpi aldiz biderkatu da mundu osoan.

	4	
--	---	--

Zenbait kalkuluren arabera, osasunean egiten den gastu guztiaren %5 eta %7 bitartean gizentasunarekin zerikusia duten gaixotasunekin loturik dago.

Koipedun produktuak deabrutu egin ditugu, eta kolesterol baxuko galletak, irin osoko ogia eta esneki gaingabetuak jaten hasi gara. Gure umeak *light* kulturen hazten ari dira, nahiz eta gero eta pisu handiagoa duten. Egia esan, ez nau harritzen gero eta ume lodi gehiago izateak, kontuan hartzen badugu kalorien aurkako gerra guztiz azalekoa eta interesatua dela.

	5	
--	---	--

Izan ere, esneki gabetuak edo azukrerik gabeko produktuak, azukredunak edo esneki gairidunak baino gehiago ordaintzera behartzen gaituzte, eta, gero, aurreztu duten azukrea eta esnegaina berriro saltzen digute, etekinak handituz.

Hala eta guztiz ere, ez da hori gure gizartearen paradoxarik handiena, baizik eta pisu handiegia duten milioika umeren alboan, gosez hiltzen diren umeak daudela. *Jan gabeak hiltzen, eta janegiak ere bai.*

Berria, 2007ko azaroaren 27a

HABE

- A.** Egia esan, zerbait egin beharra zegoen, modu sinbolikoan bada ere. Izan ere, Europako Batasuneko 22 milioi ume lodi daude, edo dagokien baino pisu gehiago dute.
- B.** Gehiago esango dut, askotan iruditzen zait multinazional handien etekinak handitzeko pentsatuta dagoela.
- C.** Dena dela, guztiok dakigu errezetak ematea baino zerbait gehiago beharko dela arazoa konpontzeko.
- D.** Nire ustez, ez zitzaion arrazoirik falta aldizkariari *izurri* hitza erabili zuenean. Kontuan hartu behar da gizentasuna osasun publikoko arazo larri bihurtzen ari dela herrialde aberats askotan, eta neurritz gainera kiloak zama astuna direla osasun zerbitzuentzat eta administrazioentzat.
- E.** Eta, ondorioz, gure umeek gero eta kaloria gutxiago erretzen dute. Are gehiago, kontuan hartu behar da umeak autoz eramaten ditugula toki guztietara, nahiz eta askotan oinez egiteko moduko distantziak izan.
- F.** Mendebaldeko herri aberatsetan. Izan ere, gure umeen pisua gero eta handiagoa bada aurrerantzean, osasun arazoak ugartu egingo dira,

Idatzi dagokion **letra** ondoko laukietan:

0. Adibidea: 0 = A

Hutsuneak	0	1	2	3	4	5
Testu zatiak	A					

3. TESTUA

Jasone Osororen artikulu bat irakurriko duzu.

1. egitekoa:

Irakurri testua eta ondorengo galderei erantzun. Testuan esaten dena kontuan izan, eta aukeratu erantzun zuzena. Idatzi **letra** beheko laukietan.

Zintzotasuna

Gente - 07.10.10 -
JASONE OSORO

Bertute bat? Ba... zintzo jokatzeari gustatzen zaidala. Bestela esanda, beti esatea pentsatzen dena, esandakoa onerako edo txarrerako izan daitekeen baloratu gabe.

Hara, jende askori entzun izan diot beren bertute bat dela zintzotasuna. Kontuz, zintzo jokatzeari, ez zintzoa izatea, ez baitira gauza bera. Komenigarria al da beti zintzo jokatzeari? Benetan eskertzen al da beti pentsatzen dena esatea?

Adiskide bat negarrez etortzen zaigunean bikotearekin utzi duela kontatuz, «ondo egin duzu, adarrak behin eta berriz jarri dizkizu» esan behar al zaio? Txakurkumea erosi berri duenari «zuk **hutsune** afektibo handia duzu eta txakur batek ez dizu hori estaliko» esan behar al zaio? Zintzo jokatzeari zilegi al da beti? Ja eta ja!

Kontua da gaur egun gainbaloratua dagoela zintzo jokatzeari kontua. Nire gurasoek jaso zuten heziketa katolikoaren arabera, pertsonak zintzoak izan behar ziren eta, horretarako, askotan hobe zuten isilik egon.

Gaur egun, aldiz, «egia» esatea da gehien baloratzen dena, nahiz eta jakin egia horrek askotan min egingo diola zure aldamenekoari.

Bada, zer nahi duzue esatea. Nik, aukeran, nahiago ditut tarteka gezur txikiak etengabeko egia absolutuak baino. Nahiago dut nire bikoteak zeinen eder nagoen esatea loditu egin naizela entzutea baino.

Niretzat onena zer den kalkulatu zintzoaren duen jendea da atsegin dudana, eta ez beraien kontzientzia garbi eta lasai mantentzeagatik beti pentsatzen dutena esaten duten beste hori.

Lagunok, familia, ile-apaindegira joatekotan naiz. Faborez, sarraskiren bat egiten badidate ere, polita utzi nautela esan. Abisatuta zaudete.

HABE

Zein da egilearen iritzia?

1.

- a. Beti egia esatea bertute bat da, hori baita zintzo jokatzeari.
- b. Hori gaur eguneko kontua da. Ezinbestean egia esatea ez da beti bertute izan. Gure gurasoen garaian beste balio batzuk zeuden.
- c. Norberak erabaki behar du beti egia esatea bertutea den. Bertutea ez baita absolutua.

2.

- a. Idazleak nahiago du beti egia esan, eta horrela kontzientzia garbi eduki. Bestela ezin da lasai bizi.
- b. Nahiz eta berak beti egia esaten duen, ulertzen du beste batzuek horrela ez jokatzeari. Aukera guztiak errespetatu behar dira.
- c. Hobe da tarteka gezurrak esatea, horrekin bizitza eramangarriagoa egiten badugu.

2. egitekoa

Testuan **hitza** aurkitu.

Ondoren **3** azalpen irakurriko dituzu. Azalpenari dagokion **hitza** testuan aurkitu behar duzu.

Idatzi hitza laukian, adibidean egiten den bezala.

Adibidea:

0. (3. paragrafoan)

Tarte hutsa.

Hutsune(a)

1. (3. paragrafoan)

Legezkoa dena, eragotzita ez dagoena.

2. (6. paragrafoan)

Aldika, noizean behin.

3. (8. paragrafoan)

Txikizio, astakeria, basakeria.

HABE

IDAZMENA

Oharrak:

- Garbi idatzi eta saiatu letra argia egiten.
- Gogoratu gutxieneko hitz kopurua bete behar duzula. **Gutxienez, 200 hitz idatzi behar dituzu.**
- Idazlana zuzentzean arlo hauek hartuko dira kontuan:
 - eskatutakoari erantzun diozun
 - testu egokia osatu duzun
 - euskara egokia, zuzena eta aberatsa erabili duzun
- Idazteko boligrafoa erabili (zirriborroetarako arkatza erabil dezakezu).

Euskaltegian argitaratzen den aldizkari batean, eztabaidak egiteko eta iritziak biltzeko atal bat ireki dute. Ikasleen iritziak jasotzeko lekua egin dute *Ikasleen artikulua* sailean.

Aste honetako gaia hau da:

Non geratu dira garai bateko jokaera eta manera onak?

Artikulu bat idatzi zure iritzia emateko.

Gutxienez, **200 hitz** idatzi behar dituzu.

Zure iritzia idazteko, nahi baduzu, ondoko puntu hauek erabil ditzakezu:

- Lehengo ohitura eta manera onak zeintzuk ziren? Eta oraingoak?
- Klean zer ikusten da?
- Familietan nola jokutzen da? Gurasoekin? Zaharrekin? Haurrekin?
- Eskoletan? Irakasleekin? Ikaskideekin?
- Gazteek elkarren artean? Helduekin?
- Agintariekin...?
- Zer hobetu da? Zer galdu da?
- Zein dira zuretzat manera edo jokabide onak? Eta txarrak?
- Zer aldatuko zenuke? Zer ez?

HABE

**Zirriborroetarako orria
(orri hau ez da zuzenduko)**

HABE

Iritzien atala

Non geratu dira garai bateko jokaera eta manera onak?

Idatzi hemen zure iritzia:

5 _____

10 _____

15 _____

20 _____

HABE

25

30

35

40

45

HABE

Zuzenketa-orria

ENTZUMENA

1. Testua

6 x 1 = 6 puntu

A EREDUA	0 adibidea <i>C</i>	1 A	2 C	3 B	4 C	5 B	6 A
--------------------	-------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

2. Testua

6 x 1 = 6 puntu

A EREDUA	0 adibidea <i>B</i>	1 C	2 B	3 A	4 C	5 B	6 C
--------------------	-------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

3. Testua

4 x 2 = 8 puntu

A EREDUA	0 adibidea <i>A</i>	1 D	2 B	3 B	4 B
--------------------	-------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Denera, **20** puntu, gehienez.

IRAKURMENA

1. Testua

7 x 1 = 7 puntu

A EREDUA	0 adibidea	1	2	3	4	5	6	7	8
	<i>A</i>	<i>B</i>	Sobera dago	<i>D</i>	<i>A</i>	<i>A</i>	<i>A</i>	<i>C</i>	<i>B</i>

Denera, **7** puntu, gehienez.

2. Testua

5 x 1 = 5 puntu

A EREDUA	0 adibidea <i>A</i>	1 F	2 C	3 E	4 D	5 B
--------------------	-------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Denera, **5** puntu, gehienez.

3. Testua

1. egitekoa: aukeratu erantzuna.

2 x 2,5 = 5 puntu

A EREDUA	1 B	2 C
--------------------	---------------	---------------

2. egitekoa: testuan esanahia aurkitu.

3 x 1 = 3 puntu

A EREDUA	0 adibidea <i>Hutsunea</i>	1 Zilegi izan	2 Tarteka	3 Sarraski
--------------------	--------------------------------------	-------------------------	---------------------	----------------------

Denera, **8** puntu, gehienez.

Irakurmena, denera **20** puntu, gehienez.

HABE

BIGARREN MAILAKO AZTERKETA

ZATIAK ETA PUNTUAZIOA

BIGARREN MAILAKO AZTERKETAREN ZATIAK ETA PUNTUAZIOA:

Proba idatzia 50 gutxienez, 28	Irakurmena	%20	Gutxienez, 10	20 puntu	45 min inguru
	Idazmena	%30	Gutxienez, 15	30 puntu	60 min
Ahozko proba 50 gutxienez, 27	Entzumena	%20	Gutxienez, 10	20 puntu	25 min
	Mintzamena	%30	Gutxienez, 15	30 puntu	10 min
GUZTIRA		% 100	Gutxienez, 55	100 puntu	

Agiria eskuratzeko gutxienez 55 puntu beharko dituzu denera eta 28 eta 27 proba bakoitzean. Agiria eskuratzeko ezinbestekoa da bi probetan (idatzian eta ahozkoan) **gai** izatea. Emaita bakarra emango da: **GAI /EZ GAI**.

Hauek dira idazmena zuzentzeko irizpideak:

IKUSPEGI OROKORRA. Eginkizuna betetzea, erraz ulertzea lehenbiziko irakurketan. Koherentea izatea, hari logiko bati jarraitzea.

BALIABIDE LINGUISTIKOAK (ABERASTASUNA). Lexikoaren aberastasuna. Erregistroa. Egitura aberatsak. Antolatzaileak, lokailuak, kohesio-formak. Testu-motari dagokion egitura.

ZUZENTASUNA. Mailari dagozkion egitura morfosintaktikoen erabilera. Lexikoaren erabilera. Puntuazioa. Ortografia.

3. MAILA

Azterketa idatzia

A

EREDUA

Deiturak: _____

Izena: _____ NA: _____

Azterketa idatziak lau zati izango ditu

- ☐ Entzumena
- ☐ Idazmena
- ☐ Gramatika eta lexikoa
- ☐ Irakurmena

Azterketa idatzia etenik gabe egingo da. Entzumenarekin hasi eta beste hiru zatiak, idazmena, gramatika eta lexikoa, eta irakurmena ondoren.

Entzumena amaitu ondoren **2 ordu eta 30 minutu** izango dituzu idazmenaren, gramatika eta lexikoaren, eta irakurmenaren ariketak egiteko.

Azterketa idatzia	ARIKETA	Puntuazioa, gutxienez	Puntuazioa, gehienez	Proposaturiko denbora
	Idazmena	15	30 puntu	1 h 15 min inguru
	Gramatika eta lexikoa	5	10 puntu	25 min inguru
	Irakurmena	5	10 puntu	45 min inguru
	Guztira	28	50 puntu	
	Entzumena	10	20 puntu	25 min inguru

ENTZUMENA

Ondoren, Euskadi Irratiak **Lourdes Oñederra hizkuntzalariari** egindako elkarrizketa entzungo duzue. Elkarrizketa **bi aldiz** entzungo duzue eta bi ataletan banatuta dago.

Orain, 3 minutu dituzue **lehen atalari** dagozkion galderak eta erantzunak irakurtzeko.

LEHEN ATALA

1. Nork kontatzen du *Sommer jaunaren istorioa*?

- Kontakizunaren narratzaileak, mutiko batek.
- Sommer jaunak, mutiko garaian.
- Sommer jaunaren sorterrian azaldutako ibiltari batek.
- Hautzaroko oroitzapenez bakarriketan diharduen gizon batek: Sommer jaunak.

2. Noiz izan zuen Lourdes Oñederrak literatura-lan honen berri?

- Euskaltzaindian sartzekotan zela, izan zuen lanaren berri.
- Soroizek esan zionean katalanezko antzerki-lanean parte hartu zuela.
- Joxe Ramon Soroizekin hizketan ari zela, duela ia hiru urte.
- Katalunian antzerkirako moldatzeko asmoa zutela jakin zuenean.

3. *Sommer jaunaren istorioa* irakurri aurretik, Oñederrak ba zuen Suskind-en literaturaren berri?

- Ez, Suskind nor zen ere ez zekien.
- Bai, haren hainbat liburu irakurriak zituen ingelesez eta alemanez.
- Bai, Suskind-en *Kontrabaxuaren bakarriketa* euskarara itzulia zuen eta.
- Kontrabaxuaren bakarriketa* artean ezaguna zuen.

4. Zergatik ekin zion itzulpen lanari?

- Argitaletxe batek eskatu ziolako.
- Patrick Suskind-en liburu bat bera ere ez zegoelako euskarara itzulia.
- Joxe Ramon Soroizi hitzeman ziolako.
- Bakarriketak erakargarri egiten zaizkiolako.

5. Itzulpengintzaz ari dela, zer dio Lourdes Oñederrak?

- Itzulpen onak egiteko nahitaezkoa dela hizkuntza asko jakitea.
- Hizkuntza askorekin lan egitea ona dela, baina zoratzeko modukoa.
- Teknologia berriek asko erraztu dutela itzultzailearen lana.
- Teoriak eta praktikak ez dutela bata bestearekin zerikusirik.

Aukeratu galdera bakoitzaren erantzuna eta idatzi dagokion letra ondoko laukietan:

1-	2-	3-	4-	5-
----	----	----	----	----

ENTZUMENA

Orain, 3 minutu dituzue **bigarren atalari** dagozkion galderak eta erantzunak irakurtzeko.

BIGARREN ATALA

6. Zertarako erabili du klaustrofobiari buruzko pasartea bere ikasleekin?

- a. Hitz teknikoen definizioa ematen ikas dezaten.
- b. Itzulinguruka ibili beharrean, harira joan behar dela adierazteko.
- c. Oro har, ikasleek bizitzaz hausnarketa egin dezaten.
- d. Terminologiako hitz zailek ez dutela beti gehiago esaten adierazteko.

7. Antzerki-lana prestatzean, zer gertatu da?

- a. Katalanezko moldapena ez dutela kontuan hartu.
- b. Katalanek egindako egokitzapena baliagarria izan zaiela.
- c. Ikaragarri lagundu diola Lourdesi aldi berean liburua itzultzen aritzeak.
- d. Lagungarri gertatu zaiela euskarak eta katalanak duten antzekotasuna.

8. Zertarako egin dituzte irakurketa saioak?

- a. Soroizen antzezpena Suskind-en testutik urrundu ez zedin.
- b. Soroizen ahozko jarduna kontuan hartuta, testuari zenbait egokitzapen egiteko.
- c. Soroizek bere ahoskera testuaren ezaugarrietara egokitu zezan.
- d. Soroizi argibide batzuk emateko testua irakurtzeko erari buruz.

9. Antzezlana prestatzeko, zer testu izan du Oñederrak abiapuntu?

- a. Euskarazko bere itzulpena.
- b. Jatorrizkoa, hau da, katalanezkoa.
- c. Alemanezkoa bakarrik.
- d. Gaztelaniazko itzulpena.

10. Patrick Suskind-en *Sommer jaunaren istorioa*

- a. izatez ez da antzerkirako propio idatzitako liburua, baina antzerkirako prestatu dute.
- b. jatorriz antzerki-lana da, baina liburu moduan ere argitaratu da.
- c. sortzez antzerki-lana da; bakarriketa bat, hain zuzen ere.
- d. berez antzerki-lana da, hainbat hizkuntzatara itzuli eta egokitu dena.

Aukeratu galdera bakoitzaren erantzuna eta idatzi dagokion letra ondoko laukietan:

6-	7-	8-	9-	10-
----	----	----	----	-----

IDAZMENA

Egitekoa:

Jarraian, artikulua bat idazteko proposatzen zaizkizun bi gaietako **bat** aukeratu behar duzu (kontuan hartu zer eskatzen den).

Oharrak:

- Garbi idatzi eta saiatu letra argia egiten.
- Gogoratu gutxieneko hitz kopurua bete behar duzula. **Gutxienez, 300 hitz idatzi behar dituzu.**
- Idazlana zuzentzean arlo hauek hartuko dira kontuan:
 - eskatutakoari erantzun diozun
 - testu egokia osatu duzun
 - euskara egokia, zuzena eta aberatsa erabili duzun
- Idazteko boligrafoa erabili (zirriborroetarako arkatza erabil dezakezu).

Zirriborroetarako orria
(orri hau ez da zuzenduko)

HABE aldizkariaren 410. alearekin batera
banatutako azterketa-eredua

1. gaia

Energia nuklearra, beharrezkoa ala arriskutsuegia?

“Orain dela 22 urte, 1986.eko apirilaren 26an, munduan izan den istripu nuklearrik larriena gertatu zen Sobiet Batasuneko Txernobilen. Milaka lagun hil zituen: 56 zuzenean eta, iturrien arabera, 4.000 eta 93.000 artean minbiziaren erruz. Hala ere, azkenaldi honetan, CO2 isurketak murriztu beharrak eta petrolioaren garestitzeak bultzada eman diote energia nuklearrari”.

Albistearen gaia kontuan hartuta, herriko aldizkarirako **artikulu** bat idatzi behar duzu.

Eman zure iritzia.

Zure iritzia ematearekin batera, energia nuklearraren aldeko eta kontrako ikuspegiak ere azaldu.

Gutxienez, **300 hitz** idatzi behar dituzu.

Iritzia emateko eta gaia garatzeko, ondoko puntu hauek ere erabil ditzakezu:

- ☆ Frantziako gobernuek apustu garbia egin dute energia nuklearraren alde. Erresuma Batuak atea ireki dizkie errektore berriei.
- ☆ Espainiako Foro Nuklearreko presidenteak dioenez, energia garbia eta merkea da.
- ☆ Europako Parlamentuak ezinbestekotzat jo du energia nuklearra, europarren energia beharrak asetzeko.
- ☆ Mundu osoko ekologistek argi eta garbi utzi dute energia honen kontrako jarrera.

2. gaia

Haurren esplotazioa hirugarren munduan

“1998ko Munduko Kopan kirol-marka handi batzuen kontrako kanpaina egin zen, hirugarren munduko lantegietan umerik ez erabiltzeko. Horren ondorioz, herri askotako ekonomiak, behera nabarmen egiteaz gain, milaka ume kale gorrian geratu ziren, eta eskean edo prostituzioan hasi”.

Albistearen gaia kontuan hartuta, herriko aldizkarirako **artikulu** bat idatzi behar duzu.

Eman zure iritzia

Zure iritzia ematearekin batera, hirugarren munduko haurren egoera zein den azaldu eta egoera hori arrazoitu.

Gutxienez, **300 hitz** idatzi behar dituzu.

Iritzia emateko eta gaia garatzeko, ondoko puntu hauek ere erabil ditzakezu:

- ☆ Munduaren erdia beste erdiaren kontura bizi da.
- ☆ Denok erosten ditugu hirugarren munduan egindako gauzak, merkeagoak direlako.
- ☆ Umeak erabiltzeagatik salatuak izan ziren enpresak orain beren irabazien zati bat gosearen kontrako kanpainetan gastatzen hasi dira.
- ☆ Gaur egun “bidezko merkataritza” ere modan dago.

HABE

Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea

Asteko gaia

5

10

15

20

25

30

35

HABE aldizkariaren 410. alearekin batera
banatutako azterketa-eredua

HABE

Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea

40

45

50

55

60

65

HABE aldizkariaren 410. alearekin batera
banatutako azterketa-eredua

GRAMATIKA ETA LEXIKOA

1. ESALDIK BERRIDATZI

Egitekoa:

Ariketa honetan ematen zaizkizun esaldiak beste era batera adierazi behar dituzu. Horretarako, azpiko esaldia osatu behar duzu, goiko esaldiko hitzak ahalik eta gutxien aldatuta. Inoiz bat kendu edo beste bat sartu beharko da, baina beti ere esaldi bakar bat osatuz, eta ortografia zuzenarekin.

Behean agertzen den esaldi zatitxoak aurretik edo atzetik eten-puntuak baldin baditu, zerbait idatzi behar da horri lotuta. Adibidez:

...takoan → *etorri* takoan

Eten-punturik ez badu, aparteko hitza da.

Adibidez:

0. Hasieran errua berari egotzi nion. Horrek lotsa eman zidan gero.

Hasieran bera erruduntzat jo izanak lotsatu egin ninduen gero .

1.- A zer-nolako neska politak ibiltzen ziren taberna haietan!

Haiek !

2.- Barkatu, baina ezin izan dizuegu eskatutakoa ekarri, ez baitugu prestatzeko astirik izan.

..... **...tzerik**

..... **eta.**

3.- Lehenbailehen amaitu behar dugu lan hau, etxeratu aurretik kafetxo bana hartu nahi badugu.

Albait

..... **...ko**

4.- Urruti bizi da, baina astebururo etortzen omen da bisitan.

..... **gorabehera**

5.- Aitorrek eta biok iaz ezagutu genuen elkar Pirinioetan eskiatzen. Hona hemen orduko argazkiak.

..... **...eko**

6.- Ikasleek gaur bertan asanbladan erabaki dute datorren asterako greba-deialdia egitea EHUKo campus guztietan.

..... **arabera,**

7.- Ezinikusi izugarria dionez, edozer egiteko prest egoten da, berarekin lanik ez egitearren.

..... **non**

8.- Gaur egun, alferrikakoa dugu paperezko egunkariak erosten ibiltzea, nahi adina egunkari baititugu Interneten irakurgai.

..... **zertan**

.....

..... **irakur**

9.- Kontrakoa dirudien arren, nagusitxo asko hainbat gazte bezain trebeak dira kirolean.

..... **besteko**

10.- Emaztearen gurasoek deitu digute aurtengo neguan eurei bisita egitera joateko, Boisen duten etxera, hain zuzen.

.....

..... **joan**

2. BALIOKIDEA AUKERATU

Testuinguruan duten esanahia kontuan harturik, markatuta dauden hitz horien **baliokidea** aukeratu behar duzu. Idatzi bakoitzari dagokion letra beheko laukietan.

Deseroso

Irakaskuntzak -eta aita izateak- eraman ninduten haur literaturara, ez literaturak berak. Eskolatik **urrundu (1)** nintzenean -eta alabak **koskortzen (2)** joan ahala- urrutiratzen hasi nintzen mundu horretatik. Joan zen astean, **garai (3)** hartako narrazio baten itzulpena **zuzendu (4)** behar izan nuen. Arrotza sentitu nintzen testuarekin. Lekuz kanpo. Azken urteotan generotik urrundu izanari **egotzi (5)** nion deserosotasuna.

Atzo, **sarean (6)** nenbilela, García Márquezek *Esquire* aldizkariari egindako aitormen bat **topatu (7)** nuen: "**Saiatu (8)** izan naiz haurrentzat ipuinak idazten, baina ez zait ezer onik atera. Behin, semeak txikiak zirenean, ipuin bat irakurrarazi nien. Laster itzuli zidaten, esanez: - Aita, zuk umeak **kokoloak (9)** garela uste duzu ala?"

Brastakoan (10), ispiluan neukan orain gutxiko nire deserosotasunaren kausa: nire egonezina ez zen biografiak -generotik urrutiratu izanak- sortua, testuak berak baizik.

Anjel Lertxundi. *Berria*: 2008-03-02 (moldatua)

	A	B	C	D
1	Irten	Aldendu	Pasatu	Higatu
2	Hazten	Harrotzen	Hasten	Hurrerutzen
3	Aldikada	Areto	Altuera	Gailur
4	Birrindu	Orraztu	Azpmarratu	Sailkatu
5	Jaurti	Leporatu	Igorri	Menderatu
6	Sesioan	Jolasean	Amaraunean	Sagastian
7	Suertatu	Oztopatu	Ospatu	Idoro
8	Bilakatu	Sumindu	Ahalegindu	Berdindu
9	Mamorroak	Tentelak	Nerabeak	Morroiak
10	Egonean	Haatik	Aurrean	Bat-batean

1-	2-	3-	4-	5-	6-	7-	8-	9-	10-
----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

IRAKURMENA

Egitekoa

Irakurri testuak eta galderei erantzun. Testuan esaten dena kontuan izan, eta aukeratu erantzun zuzena. Idatzi **letra** beheko laukietan.

1. Testua

Quirola

Jose de Arteché zenak aitortu zuen (1968), berak neologismotzat jo arren 'quirola' XIII. mendeko hitza zela, Justo Garatek gogoratu bezala (Euskera XII, 1967) Berceoren olerkietan azaltzen da eta.

Egia da Justo Garatek hori esan zuela, egia den bezala hainbat urte lehenago Augustin Anabitartek (Euskal Etnalea, 1919) 'kirol' hitza erabili zuela. Aurretik, berriz, Azkuek hiztegiaren (1905) jasoa zuen eta, ordurako, bildua XVI. mendeko erretrauetan (Refranes y Sentencias, 1596).

Garbi dago 'kirol' hitza ez dela asmatu berria, zeharo zaharra baino. Hizkuntzalariek ez dute honetaz inolako zalantzarik. Baina soziologoek galdetu lezakete, oster, ea zelan arraio "quirola" agertzen den Erdi Aroan, Errioxan, kirola ingelesek asmatu bazuten XIX. mendean.

Kontua da 'quirol' hitzak ez duela jatorriz joko edo ariketa fisikorik esan nahi, ogeta edo jolas atsegina baino. Baina, XIX. mendean, ingelesek 'sport' hitza berrasmatu zuten joko edo ekitaldi fisikoa adierazteko eta ondoren etorri zen antzinako berba zaharraren egokitzapena frantsesetik, gaztelaniaz zein euskaraz.

Jakinek, beraz, zelan izan zen aldaketa historikoa. Auskalo, ordea, nor izan ote zen aldaketaren lehenbiziko eragilea. Hau da, 1905eko Azkuearen hiztegiaren 'kirol' hitza jostaketaren sinonimoa zen; 1919. urtean, berriz, Anabitartek idatzi zuen: euzkotarrak txapeldun dira kirol askotan. Nahiz eta, Javier Díaz Nocik dioenez, 'Argia' aldizkariaren kirol-saila 'Jolasak' deitu 1920ko hamarkadan, eta ez 'Kirolak'.

Amatiño. Deia, 2007-10-03

2. Testua

Grisa

Ama etorri zaio Peruri etxera eta harrikoa egin du. Ezin du ebitatu. Kosta egiten zaio geldi egotea, lasai, patxadan. Zeozer egin behar du beti. Dena garbikuzitakoan hala-hola utzi du xukaderan, ondo iritzi dion moduan. Peruk ikusi duenean ia dena birkokatu du. Ezeroso sentitu da ordena inkoherente eta ezohiko horren aurrean. Sardexkak, koilarak, edalontziak, platerak... dena birkokatu du Peruk.

Aita etorri zaio Peruri gero eta autoaren olio urria konprobatu du, baita galgetarako likidua eta izoztearen kontrakoa ere. Ezin du ebitatu. Kosta egiten zaio bizitza osoan egin duena oster, ez egitea, lasaitasun berri bati ekitea. Peruk dena ikusi eta berriz jarri da ezeroso. Gogoia eman dio olio lastotxo batez zupatu, atera eta lehengo neurri urrietara ekartzeko; baina, ez du egin. Ez zeukan lastotxorik.

Lagunak etorri zaizkie eta beti bezain zikin jardun dute, beti bezain ketsu eta beti bezain txantxazale. Ezin dute ebitatu. Betiko txantxei betiko elkarriketa eta esanak jarraitu zaizkie. Betiko desordena ordenatu behar izan du Peruk lagunak alde egindakoan. Dena txukundu, dena airostu, dena lehengo seriotasunera ekarri.

Telebistako saioak betikoak dira, pertsonaiek beti bezain lautua dute entzefalograma. Irudi luke inork ezin duela ebitatu, ez inongo programatzailek ez inongo telebista zuzendarik. Bat-batean zerbait desberdina. Hizketan ari dira, gaia sakona da baina erraz aurkeztua, jende jakintsua da baina apaltasunez dihardute: pertsonen kezkek, gizateriaren geroa... Hain estrainioa egin zaio Peruri, non instantera amatatu duen telebista. Ohitu egin da gristasunera.

Kalera begiratu eta denak lehenean dirauela ziurtatu nahi izan du Peruk. Hala da. Jubilatuek betiko kafea hartzen dute jubilatuen etxean, etxe-garbitzaileek lehengo soldata ziztrinaren truke egiten dute lan, zuhaitzak lehengo lur beretik zutitzen dira. "Ez dago elementu arrotzik, inkoherenterik, ordenaren kontrarik", pentsatu du Peruk.

Peru grisa da. Peru robota da. Maniatikoa. Errepikakorra. Bere inguruko guztiak bezain grisa da, bezain robota, bezain maniatiko eta errepikakorra. Ez baita alferrik herri grisean bizi.

Josu Lartategi. Deia, 2004-12-22

Quirola

1. Testuaren arabera, zein da “kirol” hitzaren jatorria?

- a) Ingeleseko “sport” hitza erabiltzen hasi zenean erabili zen euskal hitza lehen aldiz.
- b) Erdi Aroan erabiltzen zen euskal hitza, baina ez gaur duen esanahi berarekin.
- c) XIX. mendearen hasieran kirol hitzak “jolas” hitzaren zentzua hartu zuen.

2. Egilearen arabera, zein izan da euskal hitzaren ibilbidea?

- a) Azkuek kirol hitzaren esanahia aldatu zuen “jolas” esanahitik gaur duen esanahira.
- b) Argitzeko dago nola gertatu zen euskal hitzaren esanahi aldaketa.
- c) 1905erako galduta zegoen kirol hitzak “jolas” hitzarekin zuen lotura.

Grisa

3. Artikulugileak zer azaldu du?

- a) Semea euren etxean bizi denez, gurasoek egiten diotela dena Peruri; ezin dutela ekidin.
- b) Gurasoek beti egin dutena egitea dutela gogoko, kosta egiten zaiela beste era batera jokatzeko.
- c) Amak egindakoa eta ondoren aitak egindakoa lehengora itzuli duela Peruk, ez baita eroso sentitu.

4. Lagunekin, berriz, zer egin du?

- a) Ondo moldatu da Peru, beraren moduko jokaera izaten baitute normalean.
- b) Ohiko jarrera izan du Peruk, eta dena birkokatu behar izan du bere gustura.
- c) Txukun eta serio jardun du Peruk haiekin, eurak txantxazale samarrak diren arren.

5.- Laburbilduz, nolakoa da Peru?

- a) Gogokoago ditu ohiko elementu errepikakorrak aldakorrak direnak baino.
- b) Ez da monotoniazalea eta kolore bakarrekoa, askotarikoa baizik.
- c) Salbuespenena da bizi den herrian eta gizartean.

1-	2-	3-	4-	5-
----	----	----	----	----

IRAKURMENA

3. Testua

Eta zer?

Zenbat balio dute atzo irakurtzen pasatu nituen hiru orduak? Zer kontzeptu jarriko dut bihar erakusketa batera egingo dudan bisitaren fakturazioan, eta nori pasatuko diot faktura? Galdera inozoak dira, ero batenak, hartu dudan bideak ez darama inora. Ezer balio ez duten gauzen gorazarre egitera naramate, eta horrek areagotu egiten du nire pitzaduraren neurria: liburu baten aurrean hiru ordu betazalak erretzen pasatu eta gero, “zertarako balio du horrek?” galdetzen badidate, “ezertarako ez, eta zer?”, ez zait beste erantzunik bururatzen. Beste erantzunen baten bila jarriko banintz, galdera egin didanaren logikan sartuko nintzateke. Trukearen, dirutan baizik neur ez daitekeen balioaren eremuan. Ez. Vasili Grossman-en *Vida y destino* irakurtzen pasatutako hiru orduak ez dute kontabilitaterik, ez bada galeren zerrendan apuntatzeko: galdutako orduak, hiru.

Eta zer? Gure kobazuloetako gizonak harri bat zorrotzen pasatzen zituen orduak ere ez zuten ezer balio. Eta, gainera, gorriak eta bi entzun beharko zituen, komunitatekoek alfertzat edukiko zuten-eta. Baina harri zorrotzak animaliak zauritzeko balio zuela ikusi zutenean, beste begirune batez hasiko ziren tratatzen gure alferra. Teknologia beti izan du propaganda ona. Beste urrats bat: alferraren lagunen batek harri landua hartu eta emakume baten lepoan jarri zutenean, alferraren lagunak emakumearen esker oneko irribarre sentsuala irabaziko zuen. Gizaki okupatuak badaki dekorazioaren alde apaingarria estimatzen. Baina gure alferrak kobazuloko paretak margotu zituenen? Irudi haiek ez zuten ehizarako balio, ezta emakumearen lepotik zintzilikatzeko ere. Ez ziren teknologia, ezta dekorazioa ere. Ez dago oso fantasia handikoa izan beharrik komunitatean zer nolako eztabaida piztuko zen imajinatzeke: batzuek itsusi amorratutzat zeuzkaten marrazkiok; baten bat izango zen, ordea, marrazkilari alferraren belarriak gozatuko zituen: “ederra duk zaldi hori, pottoko!”. Degigun jauzi sekulakoa denboran, eta demagun Einsteinen erlatibitatearen teoria. Zertarako balio dezake? Ez du etekinik, ez du bilakabide baliagarriarik, eta etorkizunean halakorik izango duen, ikusteko dago. Kobazuloetako zoko galduren batean dagoen margo baten antzekoa da. Ez du ezertarako balio. Gehienera ere, errealitatea hobeto ulertzeko, baina horrek ez du ezer materialik gorpuzten.

Hala ere, baliagarriaren eta alferrikakoaren muga ez da oso argia, eta, aldi berean, egia da atzo alferrikakoa zena, gaur erabilgarri bihur daitekeela. Begiratu besterik ez dago zer nolako industria sortu den kode genetikoaren erabilgarritasun praktikoaren haritik. Baina Francis Crick-ek eta James Watsonek kodea deskubritu zutenean, ez zuten imajinatu ere egin deskubrimendu hark zer ekar zezakeen. Plazer hutsa eta errealitatearen alde ezkutu baten argiketa, lehen momentuan ez zioten beste etekinik ikusi deskubrimenduari. Badakigu zer gertatu den gero: zientzia hutsaren bideak ez dio Cricki etekin ekonomikorik eman, errentagarritasun praktikoarenak, aldiz, Watson aberastu du. Horra, bada, auziaren alde bat, nabarmenena agian: ukitu, neurtu, zenbatu daitekeen zerbait produzitzeak du benetako balioa.

Ba al dago beste desberdintasun nabarmenen bat erabilgarritasuna bilatzen zaion ekimen intelektual baten eta hausnarketa inutillaren artean? Aurrekoaren ondorio logiko bat: bezeroaren existentziarena. Gaurko artegintza plastikoan, inoiz ez bezala erabiltzen da bezero hitza. Sarritan entzuten ditugu horrelakoak: artea krisian baitago, bezeroek nahiago dute beste inbertsio-klase batzuetara jo; bezeria krisian dago; bezeroen esku dago galerien etorkizuna... Kurioso dirudi, baina badu bere logika. Ez da, noski, arte hutsaren logika, baina artea ez da ba merkatu batean mugitzen?

Beti oso praktikoa izan den gure euskal gizartean gero eta hots gehiago entzuten ari gara ikerketaren, bikaintasun zientifikoaren alde. Teknologia eta zientzia praktikoek ekarriko digutela etorkizuna, han eta hemen ez dugu besterik entzuten. Hori da gaurko buruzagi politikoek eta akademikoek herri honentzat nahi luketen plan estrategikoaren muina, eta bide horretatik egiten ari diren inbertsioak gero eta handiagoak dira. Ez dut deus horren kontra. Edo bai. Ez dut humanitateei eta izpirituaren doaneko lanketari buruzko hitzik entzuten. Hor dugu Guggenheim-en adibidea: arte munduan egin den ahaleginik garestiena —bai politikoki, bai ekonomikoki— diskurtso utilitarista batekin promozionatzen digute: sekulakoa omen Bilbori ekarri dion ospea, sekulakoa turismoaren gorakada. Ekarki artistikotaren bati buruzko hausnarketarik, bakar bat ere ez. Miraz nago nola ez diren oraindik filosofia edo arte ederrak bezalako fakultateak itxi eta birziklatzen hasi.

Anjel Lertxundi Esnal
El Correo: Territorios kultur gehigarria, 2007-11-24

Eta zer?

6.- Zer dio egileak irakurtzen eman dituen hiru orduez?

- a) Hiru orduz betazalak erre ondoren, lana kontuan hartua izan dadin eskatuko duela.
- b) Alferrik eman dituela esan beste erremediorik ez duela.
- c) Trukearen eremuan sartzen direla eta orduak kontabiliza ditzan eskatuko diotela.

7.- Lehen gizakiek zer baloratzen zuten?

- a) Alfertzat zeukaten ehizarako tresnak egiten zituen, baina ez kobazuloak dekoratzen zituen.
- b) Harria lantzen zuen gizakia begirunez hartua zen lehen unetik.
- c) Landutako harria erabilgarria zela ikustean aintzat hartzen zuten egilearen lana.

8.- Zer dio egileak baliagarria eta alferrikakoa denari buruz?

- a) Ez dagoela garbi zein diren balio duenaren eta deusik ere balio ez duenaren arteko mugariak.
- b) Errentagarritasun ekonomikoa izan dezaketen gauzak soilik baloratzen dituela zientziak.
- c) Erabilgarritasun praktikoak onura ekonomikoa ekarri duela, ezinbestean, deskubrimendua egin duenarentzat.

9.- Bezeroen existentziari buruz zer dio?

- a) Haien existentziak ez duela eraginik artearen munduan.
- b) Logikoa dela bezero gutxiago egotea.
- c) Bezeriak, nola edo hala, baldintzatu egiten duela artearen mundua.

10.- Lertxundik dioenez, zer pentsatzen du gizarteak zientziaz eta teknologiaz?

- a) Gizarteak berdin baloratzen dituela zientziak eta humanitateen arloa eta horregatik egin direla bietan inbertsio handiak.
- b) Humanitateen arloan, eta bereziki artean, egin direla inbertsiorik handienak, teknologiaren aurretik.
- c) Teknologiaren arloan egin direla inbertsiorik handienak, batez ere lanen praktikotasunari begiratzen zaiolako.

6-	7-	8-	9-	10-
----	----	----	----	-----

Zuzenketa-orria

ENTZUMENA

A eredua	1	A	2	C	3	D	4	C	5	B
	6	D	7	B	8	B	9	A	10	A

ESALDIAK BERRIDATZI (Erantzunak)

- 1.- **Haiek** (bai) neska politak, taberna haietan ibiltzen zirenak!
- 2.- Barkatu, baina ez dugu eskatutakoa ekart**zerik** izan, ez dugu prestatzeko astirik izan **eta**.
- 3.- **Albait** arinen (azkarren / lasterren ...) amaitu behar dugu lan hau, etxeratu aurretik kafetxo bana hartu**ko** badugu.
- 4.- Distantzia/urruntasuna **gorabehera**, astebururo etortzen omen da bisitan.
- 5.- Hona hemen Aitorrek eta biok iaz Pirinioetan eskiatzen elkar ezagutu genuen**eko** argazkiak!
- 6.- Ikasleek gaur bertan asanbladan erabaki dutenaren (erabakitakoaren) **arabera**, datorren asterako greba-deialdia egingo dute (da) EHUKo campus guztietan.
- 7.- Hainbesteko ezinikusia dio, **non** edozer egiteko prest egoten baita (den) berarekin lanik ez egitearren.
- 8.- Gaur egun, ez daukagu (dugu) **zertan** paperezko egunkariak erosten ibili(rik), nahi adina egunkari **irakur** baititzakegu Interneten.
- 9.- Kontrakoa dirudien arren, nagusitxo askok hainbat gaztek **besteko** trebetasuna dute kirolean.
- 10.- Emaztearen gurasoek deitu digute aurtengo neguan eurei bisita egitera **joan** gaitezen (gakizkien), Boisen duten etxera, hain zuzen.

LEXIKOA

A eredua	1	B	2	A	3	A	4	B	5	B
	6	C	7	D	8	C	9	B	10	D

IRAKURMENA

A eredua	1	B	2	B	3	B	4	B	5	A
	6	B	7	C	8	A	9	C	10	C

HIRUGARREN MAILAKO AZTERKETA

ZATIAK ETA PUNTUAZIOA

HIRUGARREN MAILAKO AZTERKETAREN ZATIAK ETA PUNTUAZIOA:

A zatia 50 (gutxienez 28)	Irakurmena	% 10	Gutxienez 5 puntu	10 puntu	45 min
	Gramatika eta hiztegia	% 10	Gutxienez 5 puntu	10 puntu	25 min
	Idazmena	% 30	Gutxienez 15 puntu	30 puntu	1h 15 min
B zatia 50 (gutxienez 27)	Entzumena	% 20	Gutxienez 10 puntu	20 puntu	25 min
	Mintzamena	% 30	Gutxienez 15 puntu	30 puntu	10 min
GUZTIRA		%100	gutxienez 55	100 puntu	

Agiria eskuratzeko gutxienez 55 puntu beharko dituzu denera eta 28 eta 27 proba bakoitzean. Era berean, ezinbestekoa da bi probetan (idatzian eta ahozkoan) gai izatea. Eraitza bakarra emango da: **GAIEZ GAI**.

Hauek dira idazmena zuzentzeko irizpideak:

EGITEKOA BETE. Komunikazio-egoera eta diskurtso-elementuak. Erregistroa. Edukia. Hitz kopurua.
KOHERENTZIA ETA KOHESIOA. Ideien eta egituren arteko lotura. Testuaren egituratzea. Paragrafoen antolamendua.
GRAMATIKA ETA HIZTEGIAREN ABERASTASUNA ETA ZUZENTASUNA. Gramatika-egiturak. Lexikoa. Joskera. Ortografia.